

Zgodbe svetega pisma: Janko Kos

1. V stari zavezi poiščite dve zgodbi, ki imata enak motiv.

Podoben motiv v Stari zavezi imata zgodbi Kajn in Abel ter Jakob in Ezav. V obeh zgodbah nastopa sovraštvo med bratoma.

2. V stari zavezi poiščite dve zgodbi, ki imata podobno idejo.

Podobno idejo v Stari zavezi imata zgodbi Mojzes ter Jakob in Ezav. V obeh zgodbah je najpomembnejša vrлина zaupanje.

4. Izmed zgodb, ki ste jih povzemali trem določi motiv, temo in idejo

Samson

Motiv: trma, ženska, uganka.

Ideja: ne zaupaj komurkoli, kajti v vsakem človeku lahko prepoznaš izdajalca.

Tema: nezaupanje med možem in ženo, maščevanje, vztrajnost.

Mojzes

Motiv: suženjstvo, goreči grm, prečkanje Rdečega morja, zlato tele, plošče – zapovedi.

Ideja: najbolj pomembno in potrebno je zaupanje.

Tema: božja podpora in ljubezen, osvoboditev, beg iz Egipta, vera.

Kajn in Abel

Motiv: bratstvo, nevoščljivost.

Ideja: ne pusti, da čustva prevladajo v tvojem svetu.

Tema: ljubosumje, zavidanje, sovraštvo.

4. Poskušajte ob pomoči zemljevida skicirati pot, po kateri je Mojzes vodil Izraelce.

5. Na katera svetopisemska dogodka se veše krščansko praznovanje božiča in velike noči?

Praznovanje velike noči je za krščanstvo največji praznik. Veže se na dogodek Kristusovega vstajenja od mrtvih, tretji dan po njegovi smrti. Praznovanje božiča pa se veže na Kristusovo rojstvo v Betlehemu.

6. Navedite protestantski in prvi katoliški prevod biblije v slovenščino.

Protestantski prevod biblije je nastal leta 1584, prevedel pa ga je Jurij J. Dalmatin. Katoliški prevod biblije pa je v slovenščino prevedel Jurij Japelj leta 1784.

7. Kako bi opisali položaj žensk v svetopisemskih zgodbah?

Ženske v svetopisemskih zgodbah niso imele pomembne družbene vloge, saj so jih imeli za manj vreden del prebivalstva. Velikokrat so bile njihove vloge omejene le na rojevanje ali pa skrb za dom. Vendar so bile tudi izjeme, kot na primer Marija ali katera druga pomembna kraljica (npr. Estera).

8. Kakšne so kazni božje in preizkušnje, ki jih bog nalaga človeku?

Bog človeku nalaga hude kazni kot so na primer naravne nesreče, bolezni pomanjkanje hrane, nerodovitnosti zemlje, vojne ...

9. Ali bi znali poleg krščanskega pomena utemeljiti še kakšnega?

Poleg krščanskega pomena biblije bi lahko utemeljili še judovski in islamski pomen biblije.

10. Navedite vam znanega umetnika in njegovo delo, v katerem je upodobil svetopisemski motiv.

V slikarstvu je motive stvarjenja najmogočneje upodobil Michelangelo Buonarroti na stropu Sikstinske kapele v Vatikanu. Kasneje je bil v Evropi posebno poznan Leonardo da Vinci s svojimi ikonografskimi motivi zgodb, zlasti Marijino oznanjenje. Na področju glasbe pa je zablestel Joseph Haydn z oratorijem Stvarjenje, katerega tekst je napisal na podlagi Miltonove pesnitve. Poleg njega je znameniti Johann Sebastian Bach ob Jezusovem rojstvu napisal najznamenitejši Božični oratorij.

11. Zapišite lastno razmišljanje in opažanje, ki se vam je porodilo ob branju knjige.

Nekaj svetopisemskih sem že poznala in sem si z branjem le osvežila spomin, ostale, ki jih nisem poznala pa sem težje brala, saj sem težko sledila vsem imenom, sinovom, hčeram in krajem, ki so bili omenjeni. Na splošno mi knjiga ni bila ravno všeč, saj je težko berljiva. Nekatere zgodbe pa sem prebrala zelo zbrano, in sem jih potem lažje razumela. Vse zgodbe nosijo v sebi modrosti življenja.

12. Od kod poznaš delitev tedna na 6 delovnih dni in na 7. dan počitka?

Delitev na šest dni dela in sedmi dan počitka poznam iz Svetega pisma, oz. iz stvarjenja sveta. Bog je prvi dan naredil zemljo, nato svetlobo, zelenje, živali, 6. dan pa je ustvaril človeka. Ker je bog prej 6 dni delal, si je 7. dan vzel za počitek.

13. Simbol česa je kača v zgodbi o stvarjenju sveta?

Kača je simbol preizkušnje in skušnjave. Kača je v Zgodbi o stvarjenju sveta, prepričala Evo, da je odtrgala jabolko iz prepovedanega drevesa spoznanja. V grški

mitologiji kače nastopajo kot lasje od Meduze, grozne pošasti, in tudi tu predstavljajo nekaj slabega.

14. Katero svetopisemsko zgodbo moraš poznati, da lahko razumeš naslednjo šalo?

A: Ali veš, zakaj so ženske na splošno bolj neumne kot moški?

B: Ker je reberna kost tista človeška kost, v kateri je najmanj mozga.

Da lahko razumem to šalo, moram poznati svetopisemsko zgodbo Adam in Eva, saj je bila Eva ustvarjena iz Adamovega rebra.

15. Za vsakega od spodaj naštetih krajev ugotovi po čem je znan.

Eden → Ime vrta, v katerem sta prebivala Adam in Eva.

Betlehem → Rojstni kraj Jezusa.

Nazaret → Kraj, kjer je Jezus preživel velik del svojega otroštva.

Kana Galilejska → Kraj, kjer je Jezus je na svatbi spremenil vodo v vino.

Oljska gora → Kraj, kjer so Jezusa prijeli.

Vrt Getsemani → Kraj, kjer se je Jezus zadrževal s svojimi učenci.

Golgota → Kraj, kjer je bil Jezus križan.

16. Komentiraj naslednja biblijska imena.

Abraham in Izak → Abraham je daroval kot žgalno daritev sina Izaka

Sara → Abrahamova žena

Rebeka → Abrahamova snaha, Izakova žena

Rahela → Najljubša Jakobova žena

Suzana → Zavrnila dva pohotna starca, ki sta zato pričala proti njej, obsojena je bila na kamenjanje, a je prerok Danijel razodel resnico.

Estera → Bistroumna kraljica, ki je kralja odvrnila od tega, da bi pobil vse Jude v mestu.

Lazar → Brat Marije in Marte, Jezus ga je obudil od mrtvih.

17. Ali poznaš pomen naslednjih svetopisemskih fraz?

Prava babilonska zmešnjava → Bog je ljudjem zmešal jezike, tako da se niso razumeli. Sedaj je to prisposoba za veliko zmešnjavo in nesporazume.

Umiti si roke, imeti čiste roke pri nečem → Biti pošten.

Sedem debelih let, sedem suhih let → Sedem obilnih in rodovitnih let, sedem sušnih let

Častiti zlato tele → Častiti malika, ne boga. V Svetem pismu so med Mojzesovim bivanjem na Sinaju Izraelci začeli častiti kar zlato tele.

Križev pot, krvavi pot potiti, vsak ima svoj križ → Veliko trpljenje (Jezusov križev pot), vsak človek v življenju ima svoje preizkušnje in težave.

Judežev poljub, 30 srebrnikov → Juda je izdal Jezusa tako, da ga je poljubil in tako pokazal, koga naj aretirajo. Za to je dobil 30 srebrnikov. To je prisposoba za izdajo.

Zadnja večerja → Večerja po kateri se je Jezus daroval.

Nejeverni Tomaž → Ni verjel v Jezusovo vstajenje oz. je verjel šele, ko se je lahko dotaknil njegovih ran. Sedaj to označuje pretirano skeptičnega človeka.

18. Kaj se je zaobljubil Jefte?

Jefteova zaobljuba: „Če mi res daš Amonove sinove v roke, bodi tisti, ki mi pride skozi vrata moje hiše naproti, ko se srečno povrnem od Amonovih sinov, Gospodov, in daroval ga bom v žgalno daritev!”

29. Kaj je mana?

Mana je hrana, ki Bog dal Izraelu za potovanje skozi puščavo.

20. Od kod Mojzesu ime iz vode potegnjeni?

Mojzes je dobil tako ime, ker ga je zaradi odločbe, da morajo pobiti vse dečke mlajše od dveh let mati v košari položila v reko, da bi preživel. Našla ga je faraonova hči in ga je posvojila.

21. Samson in Dalila

Samson je bil močan in neukrotljiv moški, ki ga je ukrotila njegova ljubljena Dalila. Zaupal ji je namreč, da njegova velika moč izhaja iz njegovih kodrov. Dalila je to skrivnost izkoristila za pomoč njegovim sovražnikom in ga ostrigla. S tem je izgubil svojo moč in so ga zvezali.

22. Kakšna kazen je bila to, da so izpostavili premagance in njihova trupla?

To je bila zelo sramotilna in ponižujoča kazen, saj je po etiki tistega časa vsak imel svojo zadnjo pravico, da ga pokopljejo.

23. Kaj pomeni fraza posuvati se s pepelom?

Znamenje žalovanja, kesanja ali pokore.

24. Kako David premaga Goljata?

Mladoletni David premaga mogočnega Goljata praktično v eni potezi, saj mu spretno vrže kamen v čelo. To mu razklesti glavo in Goljat umre.

25. Kako umre Janez Krstnik? Kdo je Saloma?

Janezu Krstnik je bil obglavljen, ker je javno grajal poroko Heroda s Herodiano, ženo svojega brata. Zato je Herodiana nagovorila svojo hčerko Salomo, da naj, ko jo bo oče vprašal, kaj si želi za nagrado, ker ga je tako očarala s svojim plesom, zaželi glavo Janeza Krstnika.

26. Od kod reklo ali fraza biti moder kot Salomon?

Salomon je bil moder kralj, ki je sodil o lastništvu dojenčka, za katerega sta se prepirali dve ženski. Ena je namreč otroka poležala med spanjem, ga mrtvega drugi materi, ter vzela njenega. Vendar je Salomon pravično razsodil, saj je predlagal, da otroka razpolovita. Tista, ki se je strinjala z njegovo razsodbo, ni bila prava mati, zato je otroka dal drugi, ki je predlagala, da naj otroka raje obdrži druga ženska, samo da ostane živ.

